

Energetické cíle Česka stojí na důsledné realizaci

Nová zpráva IEA obsahuje doporučení pro zemi, která se snaží do roku 2033 bezpečně ukončit využívání uhlí a zároveň rozšiřovat jadernou energetiku a obnovitelné zdroje

21. listopadu 2025

Česko může díky důkladnému plánování a provádění politik učinit významné kroky k dosažení svých cílů v oblasti energetiky a klimatu a zároveň odemknout významné ekonomické příležitosti, uvádí nová zpráva Mezinárodní energetické agentury (IEA).

Dnes zveřejněná zpráva [Česko 2025](#) obsahuje komplexní přehled energetické politiky země napříč různými sektory. Zpráva přináší soubor doporučení, jak může Česká republika posílit energetickou bezpečnost a dostupnost energie a zároveň snížit emise, včetně rychlého odstavení uhelných elektráren.

Ačkoli jsou v Česku uhelné elektrárny zodpovědné za více než třetinu výroby elektřiny a polovinu tepla pro dálkové vytápění, jejich odstavení je plánováno do roku 2033, zatímco ekonomické faktory, včetně vysoké ceny uhlíku, mohou jejich uzavření značně urychlit. Zpráva tuto transformaci považuje za příležitost pro urychlení zavádění nových obnovitelných a nízkoemisních zdrojů energie a pro řešení dopadů na uhelné regiony, zvládnání transformace pracovních sil a získání podpory veřejnosti.

Transformace může zároveň sloužit jako odrazový můstek pro rozvoj odvětví čistých technologií, která mohou podpořit růst českého hospodářství. V Česku je již nyní vysoká koncentrace výrobců tepelných čerpadel a v roce 2024 bylo na domácím trhu vyrobeno přes 150 000 elektromobilů.

Úspěšná transformace českého energetického systému rovněž závisí na jasných politických signálech. Zpráva uvádí, že ačkoli si Česko stanovilo ambiciózní energetické a klimatické cíle, mělo by k jejich dosažení přijmout novou dlouhodobou státní energetickou strategii, která by harmonizovala jeho cíle a plány, poskytla jasnější směr pro zúčastněné strany a posílila důvěru investorů.

Česko v posledních letech podniklo rozhodné kroky k posílení své energetické bezpečnosti, kdy diverzifikovalo dodávky ropy a zemního plynu a snížilo tak svou závislost na dovozu ruských paliv, včetně dodávek jaderného paliva. Česko vyvíjí nové mechanismy pro přilákání investic do volných kapacit pro výrobu elektřiny a rovněž pokračuje v podpoře rozšiřování dalších zdrojů energie. Nicméně s rozšiřující se elektrifikací a s vyhlídkou toho, že Česko bude do roku 2030 dovážet více elektřiny, než vyprodukuje, budou opatření pro zajištění energetické bezpečnosti klíčová.

Zpráva poukazuje zejména na velké úsilí Česka v oblasti jaderné energie. Pokud bude Česko pokračovat ve svém úsilí o prodloužení životnosti stávajících jaderných elektráren, výstavbě nových velkých bloků a rozvoji malých modulárních reaktorů (SMR), může se podle zprávy jaderná energie stát páteří nízkouhlíkového energetického systému až do poloviny století. Tento rozvoj rovněž přinese nové pracovní příležitosti.

Česko zároveň rozšiřuje kapacitu obnovitelných zdrojů energie. Instalace solárních panelů na střechách se zrychlila, zatímco větrné a velkokapacitní solární elektrárny zaostávají kvůli zpožděním v povolovacích řízeních a odporu místních obyvatel. Zpráva doporučuje, aby vláda stanovila závazné cíle v oblasti obnovitelných zdrojů, zlepšila harmonogramy aukcí a reformovala regulační rámce, čímž by umožnila více dlouhodobých smluv o nákupu energie a lepší přístup k síti pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie.

Klíčovým tématem energetické politiky zůstává v Česku cenová dostupnost pro spotřebitele. Podle zprávy může posílení postavení spotřebitelů s cílem zajistit flexibilní poptávku (s podporou zavádění chytrých měřičů) snížit ceny elektřiny, což platí i pro reformu tarifů. Dostupnější ceny by dále umožnily elektrifikaci dopravy, vytápění a průmyslu, a tím by přispěly k úsporám energie a snížení emisí.

Česko může dosáhnout dalších úspor energie lepším zacílením stávajících podpůrných mechanismů, včetně špičkového programu pro renovace Nová zelená úsporám (NZÚ). Další využívání dálkového vytápění by

také mohlo umožnit efektivní využívání nízkoemisních zdrojů energie a odpadu a zároveň podporovat stabilitu elektrické sítě.

IEA pravidelně provádí přezkumy politik svých členských zemí v oblasti energetiky a klimatu a poskytuje doporučení. Tento proces podporuje rozvoj energetické politiky a podněcuje výměnu osvědčených postupů a zkušeností na mezinárodní úrovni.